

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

1925 december 31 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 298 szám

5686. Tévét 14

ELŐFIZETÉSI ÁRAK Romániában

Egész évre	— —	850
Felévre	— —	450
Negyedévre	— —	240
Egy hónapra	— —	85
Egy szám ára pályaudva- ron és vidéken is lej 4		
Bukarestben	— —	5

Csehszlovákiában

Egy hónapra	— ck 35—
Egy szám ára	— ck 1:0

Farsangi császárság

A hisztrió leveti álsroát és teljes emberi világhátában mutatkozik meg az aréna közönsége előtt. A közönség első elragadtatásában minden bizonytalanságot elvetve fog neki, mert ősi őstönök megtestesítőjét ismeri fel a komédiában, akit ezáltal Mussolininak hívnak. Később lelkesedése minden bizonytalanságot elvetve fog átcsapni, mert a komédiás arculatában egy már levezetett történelmi analógia rossz másolatát fogja felismerni. Bizony, a császárságot kikiáltó Mussolini a korábbi fajtestvér dicsőségét próbálja életrekelteni, a célja azonban, hogy birtokában volna azoknak a hatalmi és történelmi erőknél, melyek Napoleont a császári trónra emelték. De ha történetesen nem is Napoleon, hanem Caesar példája lebeg Mussolini szeméi előtt, amikor az olasz császárság komédiáját akarja eljátszani: akkor is könnyű megállapítani, hogy a görög-tüzes terv mögött hóborzós ábrándok és nem féltelmetes realitások húzódnak meg.

A császári trón és a császári politika Caesar-tól Napoleonig mindig és mindenütt imperialista sikerek betetőzése volt, a győzelem ajándéka, mely nagy néptömegeknek a könnyű élet és hivaltásos rétegeknek a gyarmati kizsákmányolás horlátalanságát biztosította. Vilmos császár és a habsburgi császárság is imperialista államok és tényleges hatalmi alakulatok betetőzése volt. Elnyomott nemzetiségeken és kímélt gyarmati kizsákmányoláson nyugodott a két császári hatalom s mindkettő akkor dőlt meg, amikor a fegyverek ereje elpártolt mellőle. Napoleon császársága több realitáson és több történelmi erődön épült fel, mégis megbukott, megbukott azért, mert Európában már akkor anakronizmus volt Caesar örökét feltámasztani. Anakronizmus volt azért, mert a császárság lényege: nemzeti és népi elnyomtatás, az a világbirodalmi eszme, mely csak koncentrikus és helocentrikus ismer.

A nagy római birodalom felbomlott, a legnagyobb császári hatalom, melyet a történelem valaha ismert, ehek harmincadjára került, mert a helocentrikus felelőtlenség és lassanként emberké, népké emelkedtek. Napoleon császársága is akkor bukott meg, mikor a fegyverek sikere elpártolt mellőle, amikor a reakciónak sikerült a népi öntudatot szegezni szembe a „republikánus császári” világmegváltó eszmék fegyveres uralmának.

Es most ezt az anakronizmust próbálja élettel és erővel megtölteni Mussolini. Császársággá akarja proklamálni Olaszországot, császárrá kiháltani Viktor Emánuel, aki tulajdonképpen Mussolini puszta eszköze s már békebeli uralkodásával bizonyította, hogy nyugodtan megfér az alkotmányos uralkodás attribútumaival.

Nagyon valószínű, sőt bizonyos, hogy az egész császársági proklamáció nem lesz egyéb színjáték, mert hiszen az olasz imperializmus — bármily nyíltan vonul is fel, — tulajdonképpen tüntető s csupán fascista ábrándokat kergető akaratmegnyilvánulás, melynek megvalósítása utjába számtalan gát és akadály feszül.

Van valami megnyugtató is ebben az olasz császársági készülődésben. Kulminációs pontját jelöli a fascista-nacionalista mánornak, mely az olasz tömegeket évek óta hüvöletében tartja s melynek ébrentartására az olasz népkedélyt állandóan izgalomban tartó görög-tüzes, külsőségekben tobzó ünnepségek szolgálnak. A császársággá való proklamálással nagyjában kimerül a fascista mánor életadó hőforrása s nem lehetetlen, hogy — miként Napoleon esete is igazolja — a császársággá való avanszállás után megkezdődik a fascista uralom dekadenciája.

Annál is inkább bizonyos ez, mert az olasz imperializmus legfőbb befelé éhetheti ki magát állandó nyugtalanság keltésben, míg kifelé min-

den ábrándja merő és meddő kísérlet fog összezúgorodni. Mint katonai hatalom Olaszország nem olyan jelentős, mely népességi arányának megfelelően. Gazdasági erői sem olyan számottevők, hogy esetleges offenzív mozdulatait támogathatnák, különösen most, amikor nagy munkanélküli tömegeket kell eltartania, melyekből a fascista milícia csapatai rekrutálódnak.

Ami pedig gyarmati törekvéseit illeti, ma mindenki előtt ismeretesek azok a nehézségek, melyekkel a két legnagyobb gyarmati hatalomnak: Franciaországnak és Angliának meg kell küzdeniük, hogy hatalmukat ideig örág megtarthassák. Egyiptom, Ámérika népeinek nemzeti megmozdulásai, öntudatra ébredése korántsem szólnak amellett a lehetőség mellett, hogy Olaszország sikerrel indulhasson új gyarmati hódító útra. Itt Európában pedig az általános gazdasági helyzet, az egyre erősödő vágy egy megmentő és kiegyenlítő gazdasági konföderáció után, féltetem Amerika gazdasági hegemoniájától és féltetem Kelet egyre hatalmasabb készülődéséről, — egyenesen kizárják azt a lehetőséget, hogy Olaszország fegyveres hatalommal szerezen magának hatalmi hírelési és kizsákmányolási területet. Erre különösen Franciaország és Anglia féltékenysége is vigyáz, vigyáz az a Népszövetség, mely e két hatalom kontinentális érdkeinek mintegy hivatalos öröként alkult meg, vigyáznak azok az új államalakulatok, melyek és hatalmi törek-

véseiket még alig élték ki s nagyjában Anglia és Franciaország érdekszférájába tartoznak.

A jövő világháború rómaképe, melyet Oroszország korifeusai vetítenek a jövőre várására, nem az új olasz császárság expanzív erői idézik fel bennünk. Ha lehet félni a lehetetlennek látszó, az új világháborútól, úgy annak lángosóvája nem Olaszországban fog fellobbanni, hanem az egyre erősödő angol-francia ellentét kohójából, a megerősödő Németország erejéből, legfőképpen pedig az orosz expanzió bosszorkányüstjéből, Kelet és Afrika megmozduló tömegeinek bosszúálló elszántságából.

Nyilvánvaló tehát, hogy Mussolini császársága nem egyéb demonstrációnál, görög-tüzes anakronizmusnál, fascista mánornál, mely erényedő kedvű olasz tömegek energiáinak fellanyozására szolgál és főleg Mussolini művének betetőzését jelenti.

Ez a császárság, melynek nem volt Wagnerje, nem volt Lodija, nem volt és nem lesz lipcsei csatája, nélkülözni fogja Waterloo tragikus összeomlását is. Elműlik majd az idővel, mint minden olyan történelmi kísérlet, mely híján volt a tényleges hatalmi adottságoknak, a gazdasági és természeti erőknél. Farsangi játék, carnevál, melynek részegsége után macskajaj és keserű kiábrándulás következik. Amint mulatság és önámítás elsőrangú, megéri az árát, különösen olyan kitűnő színpadi rendező kezében, mint Mussolini. (s. l.)

Korlátozzák a városi tanácsok hatáskörét

Két-két közigazgatási vezérfelügyelőt kapnak az erdélyi vármegyék

(Bucu esti-Bukarest, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közigazgatási törvény rendelkezése alapján a belügyminisztérium Kolozs, Szilág, Szatmár, Máramaros, Szolnokdoboka, Beszterecnaszód- és Merostrordamegyék részére közigazgatási vezérfelügyelőnek Victor Hodos és Gb. Savri-Verneset nevezte ki. Mindkettőnek székhelye Kolozsváron lesz Bihar, Arad, Tames, Szeverin, Hunyad és Mehedintz megyék vezérfelügyelője Nicolae Neutule lesz, Torda, Szeben, Alsófehér, Kis- és Nagyküllő, Fogaras és Udvarhely-

megyék részére Alexandru Popescu Voivod és Victor Hugo Tora lettek kinevezve Nagyzében székhellyel. Brassó, Háromszék- és Csikmege vezérfelügyelői Brassó székhellyel Goma és Dumitriu Meliton lesznek.

Ezzel egyidejűleg arról értesítünk, hogy a közigazgatási törvény 279 ik szakaszát módosítják. Ez a tervbevevett módosítás hír szerint azt jelenti, hogy a még meg nem választott városi tanácsosok munkakörét megszorítják, illetve limitálják.

Briand fontos kijelentései a keleti helyzetről

A franciák és angolok közösen védik érdkeiket. Megakadályozzák, hogy a druzok Transzjordania területére meneküljenek.

(Jeruzsálem, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zsidó Távirati Ügynökség jelentése szerint a druzok a palesztinai határ közelében újabb taktikai eredményeket értek el a francia csapatokkal szemben. A lázadók erős egységekkel támadták meg Jedeida, Kleya és Khyam városokat. Khyamot, amely négy kilométernyire északra fekszik Jedeidától, a druzok megszállták. A megszálló csapatok rátették kezüket a franciák által visszahagyott jelentékeny mennyiségű municióra. A harc közben a druzok összerombolták a Litáni folyón keresztül vezető hidat és ebben a pillanatban nyolc kilométerre állnak nyugatra Metullahtól, a legészakibb fekvésű palesztinai kolóniától.

Paris, december 30. A druz harcokról érkező hírekkel kapcsolatban Briand miniszterelnök ma bejelentette a kamarában, hogy a Kelet békéjének megóvása érdekében a francia let békéjének megóvása érdekében a francia politika most teljes mértékben együttműködik az angol politikával. Mindkét mandatárius hatalom megfelelő intézkedéseket fogyanatosított, hogy a druz csapatok át ne léphessék Palesztinai határát és hogy csapataikat ki ne egészítsék palesztinai rebellekkel.

A múltban — folytatta Briand — valóban előfordultak sajnálatos versengések Franciaország és Anglia között, jelenleg azonban a leg-

szívélyesebb viszonyban vagyunk az angol hatóságokkal. Hogy csak egyet említsek: nemrég egy ellenünk irányuló összeesküvést fedeztek fel Transzjordániában. Az ottani angol hatóságok magatartása ebben az ügyben a legkorrektebb volt és nagyban megkönnyítette a komplottal szemben való védekezésünket.

A továbbiakban Briand kitért az új siriai kormányzó, Jovensel londoni látogatására, amelynek kifejezetten az a célja, hogy meg egyezés jöjjön létre Nagybritanniával a druzok ellen. Ez a meg egyezés főleg arra irányulna, hogy megakadályozzák a druzokat a Transzjordán területre való menekülésben, nehogy onnan újabb támadásokat intézhessenek a francia csapatok ellen.

London, december 30. Ma távirat érkezett ide Slejmun mossuli rabbitól, amelyben az ottani zsidó hitközség nevében üdvözlöi Amery gyarmattügyi minisztert Mossulnak Irakhoz való csatolása alkalmából.

— **Eltemették Dienzl Oszkárt.** Budapestről jelentik: Dienzl Oszkárt, a tragikus körülmények közt öngyilkossá lett zongoraművészt ma délután temették el óriási részvétel mellett a kerepesi temetőbe. A sírnál Hubai Jenő és dr. Szántó Frigyes, a „Harmonia” igazgatója mondott búcsuztatót.

ember 30
27
ert ez
adós!
gyváradi
szigorus
nt.
NZ C
8.
K
uháza
ér) 14
un.
25.
כשר
ע
ONE'ECNE
תקופות
tok
ban.
140
ág (I) 200
(II) 200
(III) 200
(IV) 200
220
140
100
300
155
100
240
220
260
180
160
200
240
160
180
240
75
75
75
110
110
110
110
110
220
220
220
(Nagy
240
160
rton
24.
kolozó telep.
57

A letörleszthetetlen adósság

Az amerikai román tartozások mérlege

(Cluj-Kolozsvár, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Románia közgazdasági és diplomáciai életének valóságos tengerya a amerikai adósságok hirhadt kérdése. Ezek miatt a háborús adósságok miatt Romániának már diplomáciai konfliktusa támadt, bárkol: gazdasági blokádtól állott és egyéb kellemetlenségei voltak, míg végre a kormány elhatározta, hogy ezt a problémát gyökeresen rendezzi. Titulescu londoni követ és volt pénzügyminiszter hi is utazott Amerikába és megegyezett a tengerentuli hitelezőkkel. Alig érkezett meg ennek a megyugtató rendeltetésű konvenciónak a híre, az egész fővárosi sajtó a leglélektelenebb állást foglalt ellene és váratlanul kibombant a Titulescu-Bibescu féle ismeretes affér. Kiderült, hogy Bibescu washingtoni követ általánosan kontrakarizozta Titulescu tárgyalásait a bukaresti kormány megbízásából. Az elkészített Titulescu erre lemondott.

Ennek a több év óta húzódo fontos kérdésnek a megértéséhez feltétlenül szükséges tudni, hogy tulajdonképpen miről is van szó. Románia amerikai adósságai összesen 36 millió 128 494 97 dollárt tesznek ki. Ebből hadianyagért 12 millió 922 675 45, egyebekért 23 millió 205 819 52 dollárral tartozik. A szerződés szerint Románia ezek után az összegek után 5, illetve 6 százalékot köteles fizetni hat hónapokénti részletekben. Ez azonban nem történt meg és így 1922. augusztus 21-én az akkori lezárt mérlegben 5 millió 283 958 85 dollár kamathátralék szerepelt. A törlesztés és tovább is rendszertelenül történt és így 1922. december 15-ig 1 millió 28000 29 dollárral emelkedtek a hátralékos kamatok, vagyis az adósságok összege 42 millió 440 459 11 dollárra nőtték fel. Ennek az összegnek a kamatai 1925. június 15-ig újabb 5 millió 305 057 39 dollárral szaporodtak.

Az 1925 június 15-én 47 millió 745 516 50 dollárt kitevő adósságokat sikerült úgy konszolidálni, hogy ötszázalékos kölcsönre változtatták át, amelyet hatvankét éven át 2 millió 509 114 dolláros annuitásokban kellett volna törleszteni, a kamatokat is beleksikálva. E megállapodás szerint maguk a hatvankét év alatt fizetendő kamatok 40 millió 551 213 dollárra rúgtak volna. Románia ekkor bizottságot küldött Amerikába, amely azt kérte, hogy a kamatlábat legalább négy- és félésszázalékosra szálítsák le, másfelől pedig a román államnak is olyan fizetési feltételeket engedélyezzenek, mint a többi szövetséges államoknak. Az intervenció nem járt eredménnyel. Erre egy második bizottság ment ki Amerikába, amely Titulescu elnöksége alatt a következő megállapodást kötötte Mellon amerikai pénzügyminiszterrel:

1922 december 15-ig visszamenőleg a kamatláb 4,25 százalék, 1935 június 15-ig 3 százalék, 1937-ig, vagyis a kölcsön teljes amortizációjáig 3,5 százalék. Ennek megfelelően 1922 december 15-én esedékes 41 millió 494 301 02 dollár, 1935 június 15-én esedékes 44 millió 606 373 61 dollár, amiből lejön a hadiadósságból elengedett 11 922 07 dollár. A fennmaradó összegből azonnal fizetendő 445 154 dollár, a további 44 millió 590 ezer dollár pedig kölcsön formájában 62 év alatt letörleszthető.

A törlesztési táblázat szerint az első 14 évben az évi részlet 1 millió 560 ezer dollár ugyan, de Románia ezt az összeget csak successzív módon hajlandó fizetni, vagyis az első évben 200 ezer, a második évben 300 ezer dollárt és így tovább, amíg eléri az arányos annuitás összegét, vagyis 1939 június 15-ig, amíg az adósság összege 40 millió 86331 dollárra csökken. Ezzel szemben ugyaneddig a román államot megterhelik a ténylegesen fizetett és a fizetendő annuitások közötti differenciával és azok kamataival, úgy, hogy 1939 június 15-én a román adósság még mindig 51 millió 860 560 dollárt fog kitenni.

Ezek után nyílt kérdés marad, hogy milyen van is Titulescu állítólagos sikere.

Lloyd George új pártot alakít

Február elejére várják az angol liberális párt szakadását

(London, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Angol politikai körökben egyre nagyobb hullámokat vet az a tény, hogy Lloyd George volt miniszterelnök az utóbbi időben erősen radikális orientációt vett fel. A liberális párt legutóbbi gyűlésén például Lloyd George — mint ismeretes — az angol földbirtokok nacionalizálását követelte, mert véleménye szerint ezen az alapon egy hatalmas kispolgári pártot lehet teremteni. A volt miniszterelnöknek ez a követelése éles ellentétben áll a pártnak az agrárreform kérdésében elfoglalt álláspontjával, sőt Lloyd George legjobb barátai, így például sir Alfred Mond, is ellene van a földbirtokok nacionalizálásának.

Lloyd George javaslata nagy visszhangra talált és februárban a liberális párt hatalmas nagygyűlést fog tartani a Lloyd George-féle nacionalizálási javaslatok tárgyalására. Oxford lord, a liberális párt hivatalos feje és Eduard Grey lord emiatt ki akarják zárni Lloyd George-t a pártból. A legutóbbi napokban tartott miingon Oxford lord és a vagyonos liberálisok elhatározták, hogy hatalmas összegeket fognak fordítani a Lloyd George-féle kampány ellensúlyozására. Legkésőbb február elejére várják a szakadást a liberális pártban. Valószínű, hogy a párt túlnyomórésze Lloyd Georgeot fogja követni, minthogy a liberális szavazatok jelentékeny hányada a parasztság köréből kerül ki.

Nagy lavinaszerencsétlenségek az Alpokban

Alsóausztriában három, Bajorországban öt turistát temetett el a hó

(Bécs, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délután az a megdöbbentő hír terjedt el a fővárosban, hogy az alsóausztriai Alpokban halálos lavinakatasztrófa történt. A Giglach-tó fölött mintegy kétezer méternyire emelkedő kunyhó, amelyben öt bécsi turista tartózkodott, lavina támadta meg és teljesen eltemette. A fővárosból azonnal mentőexpedíció indult a helyszínre, amely azonban csupán a társaság egyik tagját, Fritz Pelzert tudta megmenteni. Három másik turista, Marieanne Dingl, Johan Niederfür és Alois Hedrich eltűntek. Valószínűnek tartják, hogy

a hatalmas erővel alázuhanó hótömeg magával sodorta őket a mélységbe és agyonnyomta őket.

A turista társaság ötödik tagját, akinek a nevét nem sikerült megállapítani, állítólag a környékbeli lakosoknak sikerült a hórétegek alól élve fészre hozni.

Később érkezett jelentések részletesen elmondják a katasztrófa lefolyását. Szombaton

korán reggel öt turista indult el az osztrák fővárosból az alsóausztriai Stadmil felé, hogy onnan a Giglach-tó fölött álló turistakunyhóhoz emelkedjenek fel. A környékbeli lakosok figyelmeztették őket, hogy lavina fenyeget, de a turisták ennek ellenére folytatták útjukat. A kunyhóhoz késő délután érkeztek. Eppen teát akartak főzni, amikor

hirtelen erős zugás hallatszott és a következő pillanatban hatalmas erejű hótömeg zúdult a kunyhó falának.

Még mielőtt menekvésre gondolhattak volna, a hótömeg magával ragadta őket.

Ugyancsak katasztrófális lavinasuhanást jelentenek a bajor Alpokból, ahol a Zugspitze felé való útjukban három turistát, akik skivel igyekeztek fölfelé, temetett el a hó. Egy másik lavinaszerencsétlenség pedig az Alpeitzén következett be. Itt két kirándulót sodort el a lavina. A bajor Alpokban szerencsétlenül járt turisták holttestét mindezekig nem sikerült megtalálni.

Nagyszalonta szigurancafőkéi dulakodás közben agyonlőtte a felesége

Fötti Benoit halála előtt minden vagyonát kedvesére hagyta

(Salontamare-Nagyszalonta, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyszalonta város megszokott csendjét izgalmas és tragikus végződésű dráma tartja izgalomban. A dráma hősei Fötti Benoit szigurancafőnök és felesége. Fötti Benoit évek óta elválva él feleségétől és egy szalontai 19 éves leánnyal él együtt.

A szigurancafőnök felesége tegnap este váratlanul megérkezett Nagyszalontára, ahol az egyik szállodában bérelt lakást. Az asszony má délelőtt magához kérette férjét, aki gyanútlanul el is ment az asszony szállodai lakására. Amikor a férfi megjelent az asszony lakásán, felesége kérlelni kezdte, hogy állítsa vissza újra a házastársi viszonyt. Fötti szigurancafőnök azonban kereken visszautasította az asszony kérését. Erre az asszony öngyűkösséggel kezdett fenyegetőzni, majd amikor látta, hogy a fenyegetőzése sem használ semmit, egy hatalmas szolgálati revolvert rántott elő, melynek csövét magára irányította. Fötti látva ezt, feleségéhez ugrott, akivel dulakodni kezdett. Dulakodás közben a revolver elsült s a golyó az asszony csipőjébe fúródott, ahonnan átfurva az asszony oldalát Fötti hasába fúródott.

A hatalmas dörrésre és a dulakodás hangjaira a szálloda személyzete borbant a dráma színhelyére, ahol úgy a férfi, mint az asszony vérében fetrengve feküdtek a padlón. Mindkettőt azonnal be szállították a kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajtuk. Fötti borzasztó kínokat állott ki, majd mikor érezte, hogy halála elkerülhetetlen, a közjegyzőt kérette magához. A közjegyző rövidesen meg is érkezett. Fötti halk hangon diktálni kezdte végrendele-

tét, amelynek értelmében minden vagyonát kedvesére, a vele együtt élő Kiss Irénre hagyta. A végrendelet lediktálása után a szigurancafőnök nemsokára meghalt.

Föttiné állapot, dacára a rajta végrehajtott operációnak, igen súlyos, az orvosok azonban biznak felépülésében.

A szenzációs dráma híre futóúzként terjedt el a városban s mindenki a legnagyobb izgalommal tárgyalja annak tragikus részleteit.

Petrescu Comnen képviseli Romániát a lesszerelési konferencián

Genf, december 30. A román kormány közölte a Népszövetség főtitkárságával, hogy Románia hajlandó képviseltetni magát a lesszerelési konferencia előkészítő bizottságában, amely február 15-én ülészik. A román kormányt a bizottságban Petrescu Comnen berni román követ, Dumitrescu tábornok és Radulescu ezredes képviselik.

Nagy harisnyavásár

melyen leszállított árukkal

Kötött harisnya, minden színben Lei 25
Fóhr harisnya, minden színben Lei 53
Muszlin harisnya divatszabásban Lei 69
Céna muszlin, minden színben Lei 98
Selyemfátyol harisnya, minden színben, Lei 125

BLATT -- Fötér 13. szám

Divatkötetükben és kötetárunkban óriási választék.

Kereskedők figyelmébe!

Festünk bármilyen gyapju, műselyem és pamut fonalat szintartóan, bármilyen színre. **Végáru festés adjusztálva.**

"Kristály" kelmelesztő, vegytisztító és gőzmosógár, Cluj, Telefon 500

Megale

Chaluctelep telepe

(Cluj Kolozsvár konferencia, melynek a chaluckiképzés és Palesztinabizottság megalapítására, erkölcsi pártoló bizottságot

Ez a bizottság leték és ifjúsági elmult napokban kezletről, mely bizlozstár zsidósága fontosságát, alábbial

A Központi Hamburg József kéri Auszländer L az értekezlet vezető

Dr. Szönyi Gélomról. A chalucmo visszatérése a zsidó foglalkozásbeli árszidóága át kell Palesztina felépítés építő munkához ifjúságból spontán mozgalom, valósitot a galutban felkészít teljes osztatlan od építésének páratlan vázolja a chalucmo mutat arra, hogy tinában elsősorban taságból munkájuk

A 25

Dr. Hamburg megindulásáról referen a chalucmozgalom ben az első chaluc chalucaink egy majaitól egész énjük delyben a cionista mint a chalucvilágnban, a cionizmus i indult meg, tagjait némi anyagi támogat kellett ahoz, hogy kulturértékekben portokban kitermel cionis'a szempatból a chaluct. Az első kezdeményezés nálunk is a chalucnak chalucaink, akirációk nevelői lehet a chalucmozgalom A chalucpártoló biz is leküzdeni, chaluc kiképzésükre stúka telepeket támogatni mozgósítva van. N hanem munkára, a való felépítésének ben a mozgósításra litja a fiatalokat a teket arra, hogy g egleteiről. A mi b kettős értelme van. zett a zsidó ifjúsá parancsa, amidőn a frontjára indul, mi hogy mivel tartoz fiainak.

Dr. Weisz Fő pártoló bizottság hogy a chalucmoz Erdély zsidósága nagyobb számú képviselői enged és az erdélyi zsid sokat segíthet egy Otthont a ch bizottság legsürgő létesítése. Az el zsidóhoz, hogy egy felkutatásában és otthon céljaira m kalmak, ha átalaki vonatkozó tanácsot

Megalakult a chalucpártoló bizottság

Chaluc-telepet állítanak fel Kolozsvárt. Mezőgazdasági és ipari kiképző telepeket létesítenek. Egy nagy chalucfarm szükségessége

(Cluj Kolozsvár, december 30. A VI. cionista konferencia, melynek egyik legfontosabb kérdése a chaluc-kiképzés volt, megbízást adott a Központi Palesztinabizottságnak, hogy a chalucmozgalom propagálására, erkölcsi és anyagi támogatására chalucpártoló bizottságot alakítson.

Ez a bizottság az összes kolozsvári zsidó köztársasági és ifjúsági egyesületek részvételével mellett az elmúlt napokban meg is alakult. Az alakuló értekezletéről, mely bizonyosságot tett arról, hogy Kolozsvár zsidósága is megérti a chaluc-képzés nagy fontosságát, alábbiakban számol be tudósítónk:

A Központi Palesztinabizottság nevében dr. Hamburg József üdvözli a megjelenteket és felkéri Aussländer Lajost, a helyi csoport alelnökét az értekezlet vezetésére.

A chaluc világmozgalom

Dr. Szönyi Géza referál a chaluc-világmozgalomról. A chalucmozgalom a nehéz munkához való visszatérése a zsidóságnak. Ez képezi alapját annak a foglalkozásbeli átrétegződésnek, melyen a galuth zsidósága át kell menjen, hogy alkalmassá váljék Palesztina felépítéséhez. Az őstermelő és nehéz építő munkához való visszatérést a keleti zsidó ifjúságból spontán megindult mozgalom, a chaluc mozgalom, valósította meg, melynek tagjai már itt a galutban felkészülnek a nehéz testi munkára, a teljes osztatlan odaadásra, melyet egy ország felépítésének páratlan műve megkövetel. Az előadó vázolja a chalucmozgalom eddigi történetét és reámutat arra, hogy minden pozitív eredmény Palesztinában elsősorban a chalucok műve, a kik a pusztaságból munkájukkal virágzó kolóniákat teremtettek.

A zsidó nép mozgósítási parancsa

Dr. Hamburg József az erdélyi chalucmozgalom megindulásáról referál. Annak okát, hogy csak most, a chalucmozgalom hetedik évében létesültek Erdélyben az első chaluc csoportok, abban látja, hogy a chalucaink egy maximalista cionizmus, mely tagjaitól egész énjük osztatlan odaadását követeli. Erdélyben a cionista mozgalom maga nem időszerű, mint a chalucvilágmozgalom és mint minden országban, a cionizmus itt is minimalista követelésekkel indult meg, tagjaitól csak formális csatlakozást és némi anyagi támogatást követelt kezdetben. Évek kellett ahhoz, hogy az erdélyi cionizmus is belső kulturális értékekben mindinkább gazdagodva, kis csoportokban hitermelhesse a mozgalom emberileg és cionista szempontból egyaránt legfejlettebb hajtását, a chalucot. Az első csoport itt is spontán hivatalos kezdeményezés nélkül létesült. Ezzel adva van nálunk is a chalucmozgalom egyik főfeltétele: vannak chalucaink, akik újabb és újabb chalucgenerációk nevelői lehetnek. Egy más nehézsége is van a chalucmozgalomnak, hogy anyagi áldozatokkal jár. A chalucpártoló bizottság feladata ezt a nehézséget is leküzdési, chalucainkat felszereléssel ellátni és kiképzésükre szükséges intézményeket, otthonokat, telepeket támogatni. „A zsidó nép végi az előadó — mozgósítva van. Nem háborúra, nem pusztításra, hanem munkára, arra, hogy egy ország alapjából való felépítésének művét elvégezze. Háborus veszélyben a mozgósításnak két része van, fegyverbe szólítja a fiatalokat a határok védelmére és a felnőtteket arra, hogy gondoskodjanak a harcolók szükségleteiről. A mi békés mozgósításunknak is ilyen kettős értelme van. És a mi Erdélybe is elérkezett a zsidó ifjúsághoz a zsidó nép mozgósítási parancsa, amidőn a mi ifjúságunk is a munka frontjára indul, mi hinterlandbeliek se felejtsük el, hogy mivel tartozik egy nép jövőjét építő hősi fiainak.”

Othont a chalucoknak

Dr. Weisz Fülöp részletesen ismerteti a chalucpártoló-bizottság munkaprogramját. Hangsúlyozza, hogy a chalucmozgalom nemcsak Palesztina, hanem Erdély zsidósága szempontjából is fontos. Minél nagyobb számú képzett chalucunk lesz, annál több bevándorlási engedélyt fogunk kapni Palesztinából és az erdélyi zsidóság speciális súlyos helyzetén sokat segíthet egy nagyszámú kivándorlás.

Othont a chalucainknak! A chalucpártoló-bizottság legsürgősebb feladata egy chalucotthon létesítése. Az előadó apellál minden kolozsvári zsidóhoz, hogy egy otthonnak megfelelő helyiség felkutatásában és megszerzésében segítkezzen. Az otthon céljaira megfelelő gazdasági épület is alkalmas, ha átalakítható. Kéri, hogy minden erre vonatkozó tanácsot közvetlenül a Palesztinahivatal-

hoz juttassanak (Brassai-utca 1). Ismerteti azokat az intézményeket, melyek létesítése folyamatban van. Egy kertészeti csoport fogja megművelni Rotenberg János apahidai bolgár-rendszerű kertészetét. Egy építőkvaca fog dolgozni a Rákóczi uton az építőipar minden ágában. Egy nagy chalucfarm volna a chalucnevelés legideálisabb eszköze, de ehhez nagy anyagi eszközök szükségesek.

A chalucnevelés egyetemes zsidóügy

A referátumokhoz többen szólnak hozzá. Dr. Balázs Endre a Keren Hajjeszód munkabizottságának elnöke hangsúlyozza, hogy a chalucnevelést is az össz-zsidóság pártokon felül álló ügyének tekintik, melyet ezért az Erdélyi Keren Hajjeszód is minden erejével támogatni fog. Szükségesnek és megvalósíthatónak tartja egy nagy mezőgazdasági chalucfarm létesítését.

Dr. Fischer József az E. Z. N. Sz. elnöke a chalucban látja megtestesítve a cionizmus végcélját. Örömmel üdvözli a K. H.-ért áldozó „nem cionisták” támogatását és érdeklődését ezen ügy iránt, mely valóban a legszebb zsidó ügy. A chalucpártoló-bizottság jogi helyzetét illetően javasolja a konferencia határozatának megfelelő formáit, mely

szerint a chalucpártoló-bizottság a Központi Palesztinabizottság szerve.

Dr. Schönberger Manasse behatóan foglalkozik a chalucnevelés gazdasági és nevelési kérdéseivel. A chalucnevelés szerinte példaadó hatást fog kifejteni az ittmaradó ifjúságra is. Ez azért fontos, mert a foglalkozásbeli átrétegződésre a galutban élő zsidóságnak is nagy szüksége van. A chalucintézmények felállításánál kapcsolatot kell keresni a Zsidó Árvagondozóval, mely hasonló irányú, nagyon eredményes munkát végez. A chaluc-képzés nemcsak a munkához való visszatérésben áll, hanem nagy nevelési feladatai is vannak. Arra kell nevelni chalucainkat, hogy a zsidó szellemnek megfelelően, mint békés munkások és nem mint hódítók menjenek Palesztinába. Minden sovinizmustól távol kell tartuk ifjúságunkat.

Winkler Janka igazgató, a chalucéanyok nevelésével foglalkozik. Palesztinai tapasztalatai alapján a nő munkáját a mezőgazdaságban ép olyan fontosnak tartja, mint a férfié. Különösen a baromfitenyésztés és méhészet fontosságát hangsúlyozza.

Bachavits Ignác, Rosenfeld Ármin és mások hozzászólása után az értekezlet jelölő-bizottságot küld ki és ennek alapján a következő vezetőséget választja meg. Elnök: Dr. Schönberger Manasse, társelnökök: Dr. Reiter Artur, Dr. Tischler Elemér, alelnök: Dr. Herskovits Izidor, Rosenfeld Ármin. Választottak ezenkívül egy negyventagu választmányt.

Márciusban megszüntetik

Magyarországon is a katonai ellenőrzést

Bonyodalom a népszövetségi hatalmak jegyzéke körül

(Budapest, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Isteni politikai körökben nagy feltűnést kelt a triestzi „La Sera” című lap jelentése, amely arról számol be, hogy Olaszország, Anglia és Franciaország diplomáciai képviselői a napokban együttes jegyzéket nyújtottak át a magyar kormánynak és abban nyomatékosan figyelemztették a békeszerződésben vállalt kötelezettségeinek pontos betartására. A lap hozzáfűzi, hogy az antant hatalmak, ugyiltszik, bizonyítékokat szereztek arról, hogy Magyarországon, az ellenőrzőbizottság kijárással, titkos fegyverkezést folyik.

A budapesti sajtó az olasz lap közleményével foglalkozva, kétségtelennek tartja, hogy ez a jelentés ugyanabból a jugoszláv forrásból származik, amely Magyarországról évek óta rágalomokat terjeszt a külföldön. A magyar lapok hangulatozzák, hogy a Népszövetség csak néhány héttel ezelőtt járult hozzá Smith főbiztos előterjesztése alapján, hogy Magyarország

beruházási igényei minden tekintetben kielégítenek. A katonai ellenőrzés kérdése a Népszövetség decemberi ülésén szóba sem került.

Az ellenőrzés még ma is változatlanul fennáll, tehát az antant hatalmaknak semmi szükségük nincsen arra, hogy a magyar kormányhoz ilyenirányú jegyzéket intézzenek. A Népszövetség legkésőbb márciusban összeül és ki fogja mondani az ellenőrzés felfüggesztését.

Budapest, december 30. A MTI. jelenti: Egyes lapokban hírek jelentek meg arról, hogy az antant hatalmak állítólagos titkos fegyverkezés miatt jegyzéket intéztek Magyarországhoz. Ez a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Csúpan arról van szó, hogy a nagy hatalmak, épügy, mint a hogy Németországgal és Ausztriával szemben történt, a magyar kormánnyal is közölték azokat a kívánságaikat, amelyeknek teljesítése után katonai ellenőrzés rendszerét megszüntetik.

Váratlanul összehívták a koronatanácsot

Állítólag a Károly trónörökös és Bratianu közötti konfliktus kerül tárgyalásra. A miniszterelnök Oromolu bankkormányzót ajánlotta utódjának?

(Cluj-Kolozsvár, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukaresti híradás alapján jelentette az Uj Kelet, hogy a politikai életben — ugyiltszik — döntő események vannak küszöbön. Újabb jelentés szerint a király holnap délelőttre Szinájába koronatanácsot hívott össze. A koronatanácson részt vesznek a kormány összes tagjai, a volt miniszterelnökök és kívülük meghívást kaptak a pártvezérek, így Maniu, Jorga, Mihaiche és Averescu tábornok is.

A koronatanács összehívásának híre szenzációként hatott politikai körökben. E pillanatig még nem tudják, hogy mik azok a fontos körülmények, amelyek a koronatanács összehívását szükségessé tették.

Egyesek szerint a koronatanácsot a Bratianu Jonel és Károly trónörökös között fennálló konfliktus tette szükségessé. Az állítólagos konfliktusról különféle kommentárok vannak forgalomban.

Egyes fővárosi lapok szerint nem csúpan a lezuhant repülőgépek vásárlási panamája képezte a vizsgálat tárgyát, hanem a trónörökösnek, mint a légitábla legfőbb parancsnokának megkérdőjelezése indult meg. Ezzel kapcsolatban a „Cunékvant” című lap megállapítja, hogy liberális forrásból az utóbbi időben valóban beledobtak nyilvánvalóan tendenciózus híreket a trónörökösről, felhasználva annak külföldi tartózkodásáról, felhasználva annak külföldi tartózkodásáról, Ezek a szándékos indiszkréciók azonban nem egyebek szánalmas politikai manőverek-

nél. Bratianu urnak ugyanis megvannak a maga speciális módszerei arra, hogy a koronának és a korona presztizsének szolgálatokat tegyen. A lap még hozzáfűzi, hogy a kellő időben feltárja majd ennek a rosszindulatú hadjáratnak minden kulcsát. Egyelőre a helyzet az, hogy Károly trónörökös még mindig Velencében van és ma reggel Hihutu udvari miniszter speciális megbízással odautazott.

A koronatanács előtt a kormány tagjai ma délután értekezletet tartottak, amelyet Bratianu Jonel miniszterelnök hívott össze. A miniszterelnök ugyanis ma délelőtt floicai birtokáról a fővárosba érkezett és egyidejűleg táviratilag Bukarestbe hívta a kormány összes tagjait minisztertanácsra. A minisztertanács eredetileg 3 óra volt tervezve, de a programon szereplő kérdés sürgősségére való tekintettel Bratianu úgy intézkedett, hogy már ma összeüljön a minisztertanács.

Hivatalos közlés szerint a tanácskozásnak kizárólag az erdélyi vizkárosultak ügyének megbeszélése a célja. Más forrás szerint azonban a rendkívüli minisztertanács összehívását egyéb fontos körülmények is szükségessé tették. Ezek a fontos körülmények, mint már jeleztük, a kormány visszavonulásának előkészítésére céloznak. Az erreyonatkozó tegnapi találgatások helyett ma már ellenzéki körök úgy tudják, hogy Bratianu Jonel már megtette előterjesztését a királynak a kormányutódlásra vonatkozó

zólóg és Oromolot, a Banca Nationala kormányzóját ajánlotta a miniszterelnöknek. Ugy tudják, hogy a király kedvezően fogadta az ajánlatot és már döntött volna is ilyen irányban. Az Oromolu kormányának tisztán a választások lefolyása volna a feladata. Oromolu szabadkezett nyer kormánya alakítására.

A délutáni minisztertanács

Bucuresti-Bukarest, december 30. A kormány tagjai ma délután minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács elé különös várakozással tekintettek, mert Károly trónörökösrel kapcsolatban olyan hírek keringtek, hogy a minisztertanács és a holnapi koronatanács ezért vált szükségessé.

A minisztertanácsban Chirculescu, Alexandru Constantinescu, Cipaianu és Savaeanu ismertették az erdélyi vízáradásokról személyes látogatásuk alkalmával szerzett tapasztalataikat.

Ugyancsak a „Cuvantul“ közli, hogy a mai minisztertanács és a koronatanács is elsősorban a kormányban várható változásokkal van kapcsolatban. Eszerint biztosra veszik, hogy Mardarescu tábornok hadügyminiszter a legrövidebb időn belül lemond a repülőgépvásárlási ügyből kifolyólag.

A lakosságnak pénzt, fát és a szükséges élelmét osztottak ki gyorssegély címén. Ezenkívül megszavaztak 10 millió lejt felsegélyezésre és a szükséghez képest újabb kölcsönöket fognak nyújtani. A helyzet súlyosságára való tekintettel Bratianu Jónel miniszterelnök holnap a király előtt beszámol a helyzetről.

Veszedelemesen árad a Duna

Egész falvakat lakoltattak ki a delta környékén. Ujabb árvizzel fenyeget eddig 150 milliárd korona a kár

(Budapest, december 31. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az alföldi árvíz miatt támadt konfliktus ma már túllépte a helyi hatóságok keretét és foglalkoztatja a budapesti és bukaresti kormányt is. A „Pesti Napló“ arról értesül, hogy a magyar kormány már megtette ebben az ügyben a diplomáciai lépéseket és ninosen kiárva, hogy amennyiben Bukarestben megfelelő magyarizációt nem kap, a Népszövetséghez fordul és nemzetközi bizottság kiállítását kéri annak megállapítására, hogy kit terhel az árvíz katasztrófáért a felelősség. A külügy minisztérium egyébként már a tegnapi nap folyamán táviratilag utasította a bukaresti magyar követet, hogy a panaszokat jelenítse be a román kormánynál. A román kormány, mint egy késő esti távirat jelenti, a magyar kormány panaszát tudomásul vette és azonnal utasítást adott a határon tartózkodó román szakembereknek, hogy az alföldi árvíz-szerencsétlenség elhárításában nyújtsanak segítségét. Politikai körökben remélik, hogy a konfliktus barátságos elintézését fog nyerni és nem lesz szükség a Népszövetség beavatkozására.

Betömik a felszakított gátakat

Komádánál a Körös felszakított gátját tegnap betömtek és így ezen a részen megakasztották az Erdély felől jövő áradat további átindulását. Az árvíz egyébként még mindig rendkívül fenyegető. A legmagasabb a vízállás Vésztő községénél, ahol

Diplomáciai lépés Bukaresztben a magyarországi árvíz miatt

(Ciuł Kolozsvá, decz. 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély felől még mindig nem mulott el az árvízveszedelem, sőt legujabb jelentésünk szerint a Körös mentén ismét katasztrófa fenyeget. Tegnap ugyanis Brád, Belács és Vaskoh környékén óriási havazás volt, amely ismét megdagasztotta a három Körös vizét. Mardarescu hadügyminiszter táviratilag utasította a veszélyeztetett vidékek katonai hatóságait, hogy minden lehető segítséget adjanak meg a lakosságnak, valamint a CFR-nek és a postának egy a mentéshez, miát az okozott károk restaurálásához.

Vajdahunyad viz alatt

Az árvíz által sújtott vidékekről csak most érkeznek a bővebb jelentések a katasztrófa méreteiről. Dévai tudósítók szerint hasonló méretű árvízre ezen a környéken nem emlékeznek.

December 22-én áradt ki a Csorna, melyet a Dévától öt kilométerre fekvő Szántóhalma község határában egy zsilip oszt ketté. A kisebbik ágban, mely Déván folyik keresztül, a víz normális magasságu volt, mivel a Csorna a hóolvadás következtében jóval a zsilip előtt hirtelen kiáradt és el-

— Elmaradt a kolozsvári Opea szerdai esti Faust előadása. A kolozsvári Opera ma esti Faust előadása váratlanul elmaradt. Bobescu karnagy betegsége miatt lemondta az előadás napján az opera dirigálását, mire a direktió dr. Bródy Miklóst kérte fel. Este 8 órakor dr. Bródy meg is jelent a pulpiuson és lekopogta a zenekart, de ekkor a legnagyobb meglepetésre felgyúltak a lámpák és Georgescu rendező tudatta a kiszámu közönséggel, hogy az előadás elmarad. Beavatottak szerint az előadás elmaradásának hátterében ugyanazon motívumok állnak, amelyek Bródy dr. és az Opera zenekara közt felmerült konfliktust a multban egyszer már előidézték.

a Fehér és a Fekete-körös egyesül. Itt a folyó most olyan széles mint a Duna és magassága meghaladja a nyolc méter tíz centimétert. A szakértők kijelentették, hogy ha az ár Vésztőnél áttöri a gátakat, egész Békésmegye menthetetlenül elpusztul. A kormánybiztos a mentési munkálatok sulypontját erre a területre helyezte.

48 óra óta zugsanak a harangok Békésmegyében

Az alföldi árvíz keletkezéséről újabb részletek kerülnek nyilvánosságra. Az áradat karácsony estéjén olyan hirtelen tört át magyar területre, hogy a román határőrséget maga előtt kergette és úgy a legénység, mint a parancsnok magyar területen magas fákra kapaszkodva töltötte a karácsony ünnep mindkét napját. A harangok Vésztőn és a környékbeli falvakban negyvennyolc óra óta szakadatlanul zugsanak. A hatóságok emberei másnap bezáratták a kávéházakat és mindenkit a gátakhoz rendelték. Békésmegye összes iskolái tele vannak menekültekkel.

Budapest, december 30. A földmivélsügyi minisztérium jelenti szerdán délután egy óra körül: A Tiszán Tokaj közelében megkezdődött az apadás. A Tisza középső részén lassu áradás van, míg Szegednél a víz három centimétert apadt. A Körösök tovább áradnak. Békésnél negyvennyolc centiméterrel, Kőrostarcsánál tíz centiméterrel emelkedett a víz.

öntötte Vajdahunyadot. A víztömeg új medret keresve magának Déva felé hőmpölygött és oly hirtelen érkezett meg, hogy a lakosság mit sem sejtett a veszélyről. A víz rövid idő alatt 120 centiméterre emelkedett, úgy hogy a lakosság a tűzoltóság vezetése mellett, majd később a katonaság is a vízzel elárasztott részek megmentésére sietett, ami a késő éjjeli óráig tartott.

Milliók károk a Szilágyságban

Szilágymegyében, különösen Szilágysomlyó környékén okozott nagy károkat a Kraszna, mely ugyancsak éjszaka lepte meg a Magura hegység alatti falvakat és a várost. A lakosság idejében elmenekült, de az anyagi kár milliókra rug. Ujabb jelentésünk néhány emberáldozatról is számolnak be. B. rettyőszéplaknál a Szilágysomlyó felé vezető vasútvonal öt kilométeres hosszúságban elmosta a viz. A pályát a jövő hélig aligha sikerül rendbehozni.

Galaci jelentések szerint a Duna áradása egyre veszélyesebb. A dunai delta környékén egész községeket lakoltattak ki óvintézkedésből. Veszélyesen megáradt a Prut is.

Kár minden kísérlet, mert

BLATT

harisnyái a legjobbak

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidó napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felolós szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 25 lei, negyedévesre 240 lei, félévre 468 lei, egész évre 864 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a lezárás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Csütörtök
5686. Tévét 14.
1925. dec. 31.

— Angheliescu angol és francia nyelvre fordíttatja le a magánoktatásról szóló törvényt Angheliescu, hogy a jogtörő és a békeszerződésekkal éles ellentétben álló magánoktatási törvényjavaslat elleni támadásokat parirozva, elhatározta, hogy a magánoktatásról szóló törvény szövegét angol és francia nyelvre is lefordíttatja. Ezzel akarja — állítólag — bizonyítani a törvény liberális szellemét. A miniszter egyidejűleg középiskolai törvényjavaslatát is meg akarja küldeni a külföldnek. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy a eszkönyvesség mindig jóhíszemű a mások éleslátásával szemben. Nem hiszünk azonban, hogy a külföld ilyen jóhíszeműséggel fogja honorálni a miniszter tiszteletreméltó, de nem nagy bölcsességet eláruló eszkönyvös vaktságát.

— Szigorú rendelet a katonatisztek politizálásá ellen. Bukarestből jelentik: Az ismeretes Holban féle fascista manifesztációval kapcsolatban Mardarescu hadügyminiszter újabb körrrendeletet adott ki, amelyben megtiltja a hadsereg tisztjeinek, hogy bármilyen politikai jellegű meggyilatkozásban részt vegyenek. A rendelet ellen vető katonatisztekkel szemben szigorú rendszabályokat fognak alkalmazni.

— A zsidó nőegylet fejdíszes bálja. A zsidó nőegylet fejdíszes bálja iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik. Az előkészületekből már most megállapítható, hogy ez az estély a szezon legelőkelőbb és legsikerültebb táncmulatsága lesz. A meghívók szátozottsága még tart és a rendezőség, mely Kolozsvár eliközönségéből regrutálódott, mindent fáradszathatlanul megtesz, hogy a New York összes termelében január 9-én megtartandó nemesoélu táncestély az anyagi sikeren kívül, kálkülöségeiben is minél impozánsabb legyen.

— Egyre komolyabb veszedelem fenyegeti az Averescu-pártot. Bukaresztből jelentik: A néppártban hirobbant válságról szóló hírek egyre komolyabb formát öltenek. Averescu hívei között már régóta érdekellentétek észlelhetők. Az elégtelenség kiéleződésére az az ismert konfliktus adott okot, amely a tábornok és az egyik marghilomanista képviselő között támadt. A konfliktus következtében a párt marghilomanista frakciójának valamennyi tagja szolidaritást vállalt a megsértett képviselővel és ma már Garofid volt földmivélsügyi miniszter is csatlakozott a disszidensekhez. Politikai körökben azt hiszik, ha Averescunak nem sikerül a kivezető utat megtalálnia, a szakadás elkerülhetetlen lesz a néppártban.

— Elkerülhetetlen a Czankow kormány lemondása. Szófiából jelentik, hogy a szobranje legközelebbi ülésén indítványt tesznek a kormány politikája ellen. A jelek szerint a Czankow kormány lemondása elkerülhetetlen. Egy pártközi kormány alakítására már is megkezdődtek a tárgyalások. A jövő kormányban a jelenlegi miniszterek közül csupán Valkoff hadügyminiszter fog helyet kapni.

— A Noár decemberi száma. Teljesen átszerveve, az eddiginél is nivósabb tartalommal jelent meg a hó 20-án a Noár legujabb decemberi száma. A folyóirat vezetőhelyen Giszkalay Jánossal foglalkozik, aki a napokban ünnepelte cionista működésének huszonötéves évfordulóját. Egy széles horizontu külpolitikai cikk a sziriai eseményeket, továbbá a cionista vezetőségében beállott változásokat ismerteti. Dr. Mayer Eöner Jabotnszkyról emlékezik meg rendkívül érdekes tollrajz keretében. Giszkalay János a zsidó nemzet

szociológiája című dóság társadalmi ohanukai gyermek. Egy halott baria kívül érdekes Kugel István és prezentálják. A közleményei, könyv szitük ki a rendi dor karikatúrái a mutatják be, míg zokkal szerepel. 20-án jelenik me expediálása most közlekedés már minden előfizetőh

— Még ma koit osztják-m zsamozásának tik: Az itteni érdekes feljelentés nitz Pál orvos Ferdinánd fa el hövetelt azért, ho után bebalzsamoz hogy 1914 július rajevóban megtörténi kórházban örökös és felesé és ezért a munká tek neki. Ezt e napig sem fizett heaberget egy lelt képviselte, aki, Kaunitz 1914 jú és ennek követke rendeletre hajtott tését kérte. Hiva is hogy a panas után megkapta a jét. A bíróság jelentésnek és M megfizetésre ítelt

* Halálozás Rudolfina életén Elhunytban Ujj anyját gyászolja.

— Milyen főnböző életne angol orvos néh dekes bejelentést Elmondotta, hogy teket abban az vált ki az ember gyasztás. Vizsg orvos azt állítja, mert csak az ad rendkívül pesszi rányhus buskom lenállóképesség san tartó fogyas tojtás rendkívül nöknl. A vaj különösen szelle gonyafogyasztás taságot e-edmén zetet a must. A adott kifejezést válogatják meg aszerint, ahogya

* Köszönet zonzó ezúton f gyárnak a M 5000 lei, vala lej segélyt.

— Megszű vezérfelügyel legfőbb szűszes sejen megszűnt körét a művés ba. Az eddigi Cornel Moldov zérigazgató me

— Lezuha vonat. Madrid tegna között mástól hermin térsről és a m számát, amely eddig még ne

* Köszönet drága hálottur munkat részvét köszönetet. Özv

KÖZGAZDASÁG

Olcsó kölcsönöket és adóelengedést ígérnek az árvíz által sújtott ipartelepeknek

Bizottságok állapítják meg a restauráláshoz szükséges kölcsönigényeket

(Cluj-Kolozsvár, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az árvíz folytán súlyos károkat szenvedett s a tordai medencében fekvő gyárakban újra kezdetét vette a munka. A kárbecslések még csak most vannak folyamatban, amelyekből azonban máris megállapítható, hogy minden egyes gyárat milliókra rugó veszteségek értek. Az Uj Kelet munkatársa ma beszélgetést folytatott Diamant Izsó, az aranyosgyéresi sodronyipar vezérigazgatójával, aki azt a kijelentést tette, hogy a gyárak üzemének továbbvitele érdekében

akció indult meg az irányban, hogy a károkat szenvedett gyárakat a Creditul Industrial, vagy pedig a Banca Nationala megfelelő nagyságú olcsó kölcsönben részesítse.

A kormány részéről már is kilátásba helyezték, hogy a veszteséget szenvedett gyárak nagyobb adóelengedésben fognak részesülni. Candrea, Tordavármegye prefektusa az érdekelt gyárigazgatóknak kijelentette, hogy a kormány részéről már is felhatalmazták annak kijelentésére, hogy az érdekelt vállalatok feltétel nélkül számíthatnak ugy az olcsó hitelek folyósítására,

Az energiatörvény alkalmazása

A kolozsvári iparkamara a végrehajtási utasítás tervezet módosítását kéri

(Cluj Kolozsvár, december 31. Uj Kelet tudósítójától.) Az energiatörvény az utóbbi időben egyre több megbeszélés tárgyát képezte az érdekelt iparvállalatok körében. A végrehajtási utasítással kapcsolatosan a kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara terjedelmes javaslatot készített, melyet a tegnapi megtartott teljes igazgatótanács ülés is magáévá tett. A javaslat kifejti, hogy az energiatörvény figyelmen kívül hagyja a magánvállalatok érdekeit és nem veszi tekintetbe, hogy a törvény programja nem valósítható meg magántőke részvétele nélkül. Az energiatörvény célja és általános programja az energiaerők rendszeres kihasználása, az energiának célszerű felhasználása és a vizerőknél az energia-termelés szempontjából előnyben való részesítése.

A javaslat, melyet rövidesen az illetékes miniszterium elé terjesztenek, a végrehajtási utasítás-tervezet szakaszai alapján teszi meg észrevételeit. A tömegesebb módosító javaslatokat alább közöljük:

A végrehajtási utasítás tervezet második szakasza ekként módosítható, hogy kétféle bejelentés legyen. Egyszerű bejelentés azon vállalatok részére, melyek 50 MP-nél kevesebb energiát termelnek és teljes szövegű bejelentés azokra, amelyek 50 HP-en felül termelnek energiát, vagy pedig telepük kibővítését vették tervbe. A bejelentést a törvény kihirdetésétől számított hat hónapot írt elő ez meghosszabbítandó a végrehajtási utasítás kihirdetésétől számított hat hónapra.

6-ik szakasz. A minisztertanács a kereskedelmi és iparkamara jelentése alapján állapítja meg, hogy melyek azok az üzemek és hálózatok, amelyeknek építése és kitermelése kizárólag az államnak tartandó feon.

51. szakasz. III. bekezdése helyett a következő szöveget javasolják: Az engedélyezési idő lejártá után az államnak maradnak díjtalanul azok a telepek, — vízfogók, vízvezetékek, épületek, gépek és más berendezési tárgyak, — valamint az üzem kitermeléséhez tartozó összes területek, amelyek köz-hálózaton másoknak csztanak szét energiát, vagy

mint a veszteségükkel arányban lévő adóelengedésekre, illetőleg az újabb kivetendő adóknak méltányos összegben való megállapítására.

A súlyos károkat szenvedett gyárak üzemmenetét a legsúlyosabban a szállítási zavarok akadályozzák. Sajnos, a szállítási viszonyok normalizására két-három héten belül alig lehet számítani. A gyárak restaurálási munkálatai nagyban folynak.

A súlyos károk ellenére megállapítható, hogy a termelés szempontjából legfontosabb jelentőségű gépkészleteket az ár nem rombolta szétjével,

a veszteségek nagyrésze a kész árukra és az ár által elpusztított nyersanyagokra szorítkozik. Hír szerint rövidesen bizottságok érkeznek az egyes gyártelepekre, amelyeknek feladata lesz megállapítani: milyen arányú kölcsön szükséges az egyes üzemek restaurálásához. Igen üdvös volna, ha ezeket az ígéreket a kormány ténylegesen be is tartaná, de ezenkívül segítségére sietne a kereskedelemnek és kisiparnak, mely egzisztenciát veszített az árvíz következtében.

amelyekben az állam, megye, vagy község részes-társak. Indokolás: Nem volna helyes és igazságos, hogy a másnemű magánvállalatok is díjtalanul az államnak maradjanak a koncesszió lejáratá után, mert azok az engedélyezés tartama alatt a víz használata után illetéket és dízmát fizettek és ez okból a koncesszió lejáratá után az államnak csak a visszavásárlási jog volna fentartandó.

59. szakasz. Főerőtelep építésére 50 HB-ig az engedélyt az iparfelügyelőség, 50 HP. felül pedig az ipar és kereskedelmi miniszterium adja meg.

67-ik szakasz. Mentessítve vannak az illeték fizetése alól azok a vállalatok, amelyek az állami iparfejlesztési törvény kedvezményében részesültek, e kedvezmény tartama alatt.

71-ik szakasz. Az energia törvény kihirdetésekor fennálló vállalatok, amelyek a földgáz, vagy szénavas gázalakulatot használnak, működésüket a régi engedélyk alapján folytatják, nem növelhetik azonban a gázuk fogyasztását csak egy, az előző szakasz szerint nyert engedély alapján. Ez esetben azonban előnyben részesülnek az új vállalatokkal szemben.

Indokolja ezt, hogy fennálló vállalatoknak a működés minden formalitás nélkül biztosításuk, elismerve megszerzett jogait és előnyt nyújtva az új vállalatokkal szemben.

A fenti javaslatokon kívül minden egyes szakaszhoz ajánl módosítást az iparkamara, amelyek nagyjában megegyeznek az érdekeltek részéről már eddig is felmerült kívánalmakkal.

¶ A CFR tarifaemelése Bukaresti távirat alapján tegnap közöltük, hogy a CFR január 1-én 15 százalékos tarifaemelést léptet életbe. Ezzel szemben ma újabb bukaresti távirat arról ad hírt, hogy a tarifaemelés kérdése még nincsen teljesen eldöntve és egyelőre csupán a vasuti bérletek díját emelik fel 15 százalékkal. Az erre vonatkozó értesítést már megküldötték az igazgatóságoknak. A tarifaemeléssel kapcsolatban a helyzet tehát még teljesen bizonytalan. Valószínűnek látszik azonban, hogy január elsején mégsem fogják életbeléptetni az emelést, annál kevésbé, mert az idő rövidsége folytán ez igen nagy zavarokat idézne elő.

Értesítés.

Az érdekeltek és az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozzuk, hogy raktárunkat a Nagypiac-tér 5. szám alól a mai napon Str. Alexandriei (volt Teleki-utca) 9. szám alá helyeztük át.

Tisztelettel

„VÉNUS“
szját készítőművi fé. fi és női
fehérnemű áruváltár
ORADEA

Figyelem!

Kárptosok és kocsigyártók
keilégeit legolcsóbban **Back
Bernát** áruházában sze-
rezhetik be. Oradea-Mare,
P. Regina Maria No 1.

**Zsák
Ponyva**

Mindennemű célokra
legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó
Timisoara

Piata Traian No 10

PALAIS DE DANSE
(Palace kávéház)

fényes Sylvester estély
számos meglepetéssel.

Előadás után az uri közönség táncol!
Meleg és hideg ételek. Amerikai baritalok.
Belépő díj nincs! Tányérozás nincs!

Ma művészi kivitelű fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát

ahar venni, az **Marosvásárhelyre** és tekintse
szívesen az utat **SZÉKELY és RÉTI**

BRÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermék
szállítások termékszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Ma este **Ma**
nyílik meg **Ma**

BREINER H. JÓZSEF - teljesen új

„CITY“ kávéháza

Strada Memorandului (Unió-utca.)

Pazar fényű berendezés. Com ort. Elegancia.

Megvásároljok
izléses ajándéktár-
gyak. Brilláns ék-
szerek. Dizműtár-
gyak. Jegygyűrűk.
Divatos függők.
Arany karórák

és hárminemű ékszer- és órárukat
szolid áron, dus választékban talál!

Löbl Ákos

ékszerésznél, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand
16. Szemben a Renaissance áruházzal

Üzletáthelyezés. JANKY szücs új üzlethelyisége Cluj, Calea Regele Ferdinand 17.
(Wesselényi-utca) Szörmék, bundák legolcsóbban beszerezhetők

Breuer Őcskából új ruhája lesz, ha Czinknél festet, tisztított.

Uri divat és kalapkülönlegességek üzlete, férfi és női keztyük nagy választékban. **Cluj, Piata Unirei 8.**

Socié
de Ele

Sürgönyci

¶ A szabad
tetése Lengyeló

Ismeretes, hogy
december 19-iki
bad valutakereske-
Bank is megszűnt
ily módon akadály-
kedését. Gadszár-
tanak, hogy a sz-
szűntetése folya-
virulni és ez nag-

¶ Kinevezte
zérigazgatóját.

Simionescu, a k-
gátóság volt fő-
nevezte az össze-

¶ A pénzüg-
szit Románia g-
risből jelentik: a

száma, amely-
dasági és pénzüg-

¶ Közvetlen
Svájc és Franc-

jelentik: Január e-
ország között köz-
Az áruk szállítása

ugyanolyan tarifa-
lengyel és osztrák

¶ A kolozs-
biztos. Közölték

a kolozsvári ipar-
kedelmi államtit-
A megüresedett

Értesülünk — a
Camil kolozsvári
kinevezni.

¶ Ujra bev-
titott vetésierő-
földmívelésügyi m-
vizek a vetésekbe

történt abban az
pusztított területe

¶ Kinevezte
ségek vezetőit

vezérigazgatók
ül. vezetősekkel
kitermelési igazg-
ben Hosszu volt

rőlét élre Pop,
neveztek ki.

¶ Fuzionál-
legerősebb pe-
jelentik: A ka-

„Pacific Oil“ a
tárgyalásait. A

ad az, hogy ez
petróleumtröszt-
állapodásokat rő-

sek elé terjeszté-
közel 450 millió
viselni.

A lej. Zár-
poston — E-

Kolozsvár,
lej, a külföldi p-
tat, aminek kö-
Az árfolyamok a

Bécs 30-70-
post 323 — 326,
42-30, Newyork

1060, Milánó 8-
Zürich. Zár-

208-12, Newyork

GANZ

Societate Anonimă
de Electricitate & Comp

féle Villamosági
Részv.-Társ. és Társa

CLUJ

Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 16.

Sürgönycim: „Alternó“

Telefon: 991

A szabad valutaforgalom megszűntetése Lengyelországban. Varsóból jelentik: Ismeretes, hogy a lengyel pénzügyminiszter december 19-iki érvényes felhívásában a szabad valutakereskedelmet. Ujabbban a Lengyel Bank is megszüntette a dollár-ásválást, hogy így módon akadályozza a spekuláció tevékenységét. (Gazdasági körökben azonban attól tartanak, hogy a szabad valuta-kereskedelem megszüntetése folytán a tükös valuta árak fog felvirulni és ez nagy kárba lehet az államnak.)

Kinevezték az összes adóügyek vezérigazgatóját. Bukarestből jelentik: Ch. Samonescu, a kolozsvári pénzügyi vezérigazgatóság volt főnökét, a pénzügyminiszter kinevezte az összes adóügyek vezérigazgatójává.

A pénzügyminiszter emlékiratot készített Románia gazdasági helyzetéről. Bukarestből jelentik: Brătianu Vintila pénzügyminiszter emlékiratot készít az amerikai pénzügyi számára, amelyben megvilágítja Románia gazdasági és pénzügyi helyzetét.

Közvetlen teherátuforgalom Románia, Svájc és Franciaország között. Bukarestből jelentik: Jannár elsőjén Románia, Svájc és Franciaország között közvetlen teherátuforgalom nyílt meg. Az árak szállítása közvetlen szállítással történik, ugyanolyan tarifa feltételek mellett, mint a román, lengyel és osztrák forgalomban.

A kolozsvári iparkamara új kormánybiztosa. Közlöttük már, hogy Leon professzort, a kolozsvári iparkamara kormánybiztosát kereskedelmi államtitkárrá nevezték ki a kormány. A megválasztott kormánybiztos állásra — mint értesülünk — a közeli napokban dr. Negrea Cănil kolozsvári egyetemi professzort fogják kinevezni.

Ujra bevetik az árvíz által elpusztított vetésterületeket. Bukarestből jelentik: A földművelésiügyi minisztérium közlése szerint az árvizek a vetésekben nagy kárt okoztak. Intézkedés történt abban az irányban, hogy ahol lehet az elpusztított területeket ismét bevetésük ösi gabonával.

Kinevezték az erdélyi CFR felügyelősegek vezetőit. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóságának hivatalos közlése szerint az elítélvezetőségek megszűnésével az újonnan kreált kitermelési igazgatóságok élére a kolozsvári kerületben Hosszu volt kerületi igazgatót, az aradi kerület élére Pop, Temesvár részére pedig Anastaziadet nevezték ki.

Fuzionál a világ két legnagyobb és legerősebb petróleumtrösztje. Newyorkból jelentik: A kaliforniai „Standard Oil“ és a „Pacific Oil“ a napokban fejezték be fúziós tárgyalásukat. A fúzióknak különös jelentőséget ad az, hogy ez a két tröszt a világ legnagyobb petróleumtrösztjei. A fúzióra vonatkozó megállapodásokat rövidesen az érdekelt részvényesek elé terjesztik. Az egyesült petróleumtelepek közel 450 millió dollár értéket fognak képviselni.

1960-00, Milánó 2086, Prága 1632-50, Budapest 72-50, Bélgárd 917-50, Bukarest 238-50, Varsó 53-50, Bécs 73 00.

Bukarest. Dóvizák: Páris 8 15, Berlin —, London 1060, Newyork 217 50, Milánó 8 84, Zürich 42-20, Bécs 30-90, Prága 6-48, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 810, német márká 51-00, leva 1-52, török líra 115, font sterling 1050, francia frank 8-45, svájci frank 41-00, olasz líra 9 05, drachma 2 60, dinár 385, dollár 219 00, lengyel forint —, osztrák schilling 31-00, magyar korona 30-50, esak korona 3 45, belga frank 9 70, holland forint —.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Szilveszteri kabaré. Az 1025-ös estandót bárány színházi est egy szilveszteri kabaré lesz. A szilveszteri kabarén két egyfelvonásos darabot mutat be a színház. Az Orlov paródiát, melynek szereplői Áldor Juliska, Baróti Erzsébet, Leóv. y. Jolly, Forgács Sándor, Minályfy László és Heltay Jenő Menaszériáját, melynek K. Tóth E. zsi. Csilla Lajos, Kemény László és Mihályfy László lesznek a szereplői. A szilveszteri kabarén egymást fogják követni a meglepetések, mert a színház csaknem valamennyi vezető művésze tánc, ének és magán előadást fog előadni. Karácsonyi Li, Neményi Lili, Erzsébet Bök, László Andor, Ihsz Aladár, mindnyájan új kabaré meglepetésekkel fognak nek szolgálni a szilveszteri közönségnek. Pénteken délután megemlékik a szilveszteri kabaré teljes műsorát.

A Nagy Nő. Gilbert új operetja, mint ahogy biztosra vehető volt egyike azoknak az operetteknek, melyeknek muzsikája fülbemászó, szövege természetesen úgy hogy a publikum minden hozonyal az összes Nagy Nő előadásokat nagy tetszéssel fogja fogadni. Egyelőre ezen a héten még háromszor van műsoron és a premisz szereplői Karácsonyi Li, Neményi Lili, László Andor és Ihsz Aladárral a vezető szerepekben játszó a többi előadókban is a Nagy Nő.

Magyar Színház heti műsora
Csütörtök: Sylvesteri kabaré-előadás: Orlov-paródia (Előszór. Nadja — Mihályfy Margit, Dolly — Áldor Juliska, Alexej — Leóv. y. Jolly — Forgács, Walter — Mihályfy — Menaszéria (Előszór. Magánzsanok, énekes táncos). Rendes esti helyárrakkal. Napi-bérlet 54 B. Kezdeté 8 órakor. Sorozat 175)

Péntek d. u. fél 3-kor: A Sylvesteri kabaré megismétlése (Leszállított helyárrakkal. Sorozatszám 176)

Péntek d. u. 5-kor: O low (Rendes helyárrakkal. Lengyel Irén, Neményi, Ihsz és Lászlóval Sorozat 177)

Péntek este háromnegyed 9-kor: A nagy nő (Napi-bérlet 55 sz. A. Karácsonyi Li, Neményi Lili, Ihsz és Lászlóval Rendes helyárrak. Sorozatszám 178)

Szombat d. u. 4-kor: Az ördög. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat 179)

Szombat este 8-kor: A nagy nő (Operett, 3-adszor. Napi-bérlet 56 sz. B. — Karácsonyi Lival, Neményi, Ihsz és Lászlóval. Sorozat 180)

Vasárnap d. u. fél 3-kor: Juhászlegény, szegény juhász legény (Operett, 5 ödször. Mérsékelt helyárrakkal Sorozat 181)

Vasárnap d. u. 6-kor: A név elen hűjő (3-adszor. Leszállított helyárrakkal. Sorozat 182)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Pompadour Pintér Böke fellépésével. Rendes helyárrak. Napi-bérlet 57 sz. A. Sorozatszám 183)

SPORT

A brassói Ivria új vezetősége. A fennállásának hatodik esztendőjébe lépő erdélyi zsidó sport egyik szép multra és kiváló eredményekre visszatekintő egyesülete, a brassói Ivria vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését. Az új vezetőség, amelynek tagjai között a brassói zsidó társadalom legtehtekintélyesebb és legelőmozdítottabb tagjai foglalnak helyet, a következő: Elnök: Vágó András. Társelnök: Weisz Miklós. Alnelnökök: dr. Schlesinger és dr. Springer. Főtáncos: dr. Weisz Imre. Titkár: Weisz Vilmos. Intézők: Farkas Imre és dr. Springer. Pénztáros: Sein Dávid. Ellenőrök: Elzig Rudolf és Guth Gyula. Jegyzők: Grünber Arthur és Fischer Zoltán. Megválasztottak ezenkívül egy 14 tagú választmányt és 3 tagú fegyelmi bizottságot.

Hölgyeim! Tu halmozott raktár miatt **rendkívüli olcsúsítás!**
Dámtin kalapok 150 lej
Féle divatformák 175 lej
Bárony modellek 250 lej
IDEAL kalapüzlet
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 8.

Rendkívüli alkalmi árak!
I-a színes french ing csak 260 lej
Selyem elejű ingek, legújabb kivitelben csak .. 350 lej
WEISS SIEGFRIED
kalap- és uridivat áruházban, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

Ursus-Extra

világos sörkülönlegesség mindenütt kapható.

CZELL-Sörfőzde, Kolozsvár-Monostor

TÓZSDE

December 30-án

A lej Zürichben 238-50, Párisban 12 20, Budapeston —, Bécsben —
Kolozsvár. A piac változatlanul szilárd. A lej, a külföldi piacokon erősen eső tendenciát mutat, aminek következtében, lassam lemorzsolódik. Az árfolyamok a következők:
Bécs 30-70—30-90, Prága 6-46—6-50, Budapest 323—326, Páris 8-15—8-25, Zürich 42-20—42-30, Newyork 216-50—217-00, London 1058 1060, Milánó 8-80—8-90.
Zürich. Zárlat: Berlin 123-10, Amsterdam 208-12, Newyork 517-25, London 2511-00, Páris

veket
adóslend-
dő adók-
pitására.
k üzem-
zavarok
iszonyok
lig lehet
mukálatai
itható,
fonto-
az ár
és az ár
oritikozik.
eznek az
ata lesz
szüksé-
Igen üd-
kormány
ül segít-
sipárnak,
következ-
g részes-
igazságos,
alanul az
ata után,
a víz hasz-
k és az
nak csak
HB. ig az
alul pedig
a meg.
ileték fi
az állami
észesültek,
ihirdetése-
ázt, vagy
bdésüket a
n növelhe-
y, az előző
z esetben
llalatokkal
latoknak a
tositassék,
nyujtva
egyes sza-
amelyek
ezéről már
resti táv-
y a CFR
lést léptet
resti táv-
melés kér-
s egyelőre
elik fel 15-
sitést már
A tarifa-
tehtát még
szik azon-
gják élet-
é, mert az
zavarokat
d 17.
hetők
ittat.
8.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri lőz ésmál egy szó 3 lej, vas'agabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Allást keresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Suche Beschäftigung für deutsche Correspondenz, bei Kaufleuten, in den Vo'mittagstunden, ferner Unterricht in jüdischen Lehrgegenständen, bei bessern Ausern in תלמוד תורה eventuell

Magénjáró öntvényeket nyer en és megmunkálva szállít Friedrich Teaverek gépgyára, Timisoara. 1819

HUNWALD

Cluj, Str. Viteazul (vált Széchenyi) 2. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tölteszár. Műhely raktár és áruháza vállalat. Hibás tárgyak újrafelcsiszolása 1907

Utazó, jól jövedelmű ezö mellékletek terjesztéséhez kerestatik. Ajánlatok referenciák megjelölésével „Zsebkendő” jelzéssel a lap kiadóhivatalába küldendők. 422-I.

Önálló kiszolgáló segédet keresek a rőfös és divatszokmában. Szombaton zárva. Csakis első erők fényképes ajánlatát kérem Satu-Mare, Spitz Béla. 387

Két éves iradai gyakorlattal perfekt géprőnö megfelelő állást keres a szombat megtartásával. Jelenleg 's felmondatlan állásba van. „Jó munkas-e” jelzése a kiadóhivatal továbbít.

Jó családból való leány kisebb szalonba v. ruhásaj. elhozi. Cim a kiadóban. 421-I.

Órákönyvelést, magyar-német levelezést vállalok. Meghívások: „Perfekt” jelzere a kiadóhivatalba kérek. 423-I.

Főtér közelében, jól bevezette kalapszalag, e-költés. Ezzel sürgősen átadó minden elfogadható feltétellel. „Masamoa” jelige. 413

Eladó a belvárosban forgalmas saroküzlet. Esetleg bérbe adó. Cim a kiadóban. 426

A főtéren felállított speciális üzlethez pénzes tárgyat keresek felehaszonra. Cim a kiadóban. 426

Különbejárati butorozott szoba a tiszviseltséplepen január 1-re átadó. Cim a kiadóban.

Két urilány lakást és teljes ellátást kaphat zaidő csatá nál a Főtér közelében. Cim a kiadóban.

Könyvnyomdák! A Gebr. Jänecke & Fr. Schneemann világhírű

nyomda-tesztékei: kaphatók a gyár erdélyi és bánáti ve értépviseleténél:

„Fraternitas” könyvnyomda CLUJ Str. Baron L. Pop 10. Telef n: 19-47 és 2-28.

Ifjúsági iratok

az Új Kelet könyvnyosztályában.

Benedek: Nagypó mesefája	140
— Magyar mese és mondavilág (I)	200
— „ ” ” (II)	200
— „ ” ” (III)	200
— „ ” ” (IV)	200
Babits: Aranygaras	220
Burnett: A kis lord	140
Cervantes: Don Quixotta	100
Copperfield Dávid élete	100
Cross ed: Gri f, egy kutya kalandjai ..	155
Anatole France: Gyöngyike	100
Gal: Münch usen	240
— A fekete ap sol	220
Goethe-Benedek: Cs li-Csali-Csali avér si szontagságai	260
Kunos Ignác: Ada Kaleh mesekertje ..	180
Móricz Zsigmond: Lé-y jó mindhalálg Molnár: A Pál utcai fiúk	160
Mark Twain: Huk eberry fine kalandjai	240
— Tamás urfi mint detektív	160
— Tamás urfi kalandjai	180
Seből: Dörnyögő Dömötör acserkaszfiúkkal	240
Andersen tündérmeséi	75
Grimm tündérmeséi	75
Tündérország meséi	75
Andersen legszebb tündérmeséi	110
Grimm legszebb tündérmeséi	110
Tündérország legszebb meséi	110
Bébi, téréat egy huncut kis le nyról	110
Bébi esküvője	110
Bébi a kis mumus	110
Csöppike kalandos utazásai	220
Csöppike tav sza	220
A huncut kölyök Posten	220
Benedek Elek: Állatok meséinek (Nagy alak, színes képekkel)	240
Benedek: Robinou Crusoe kalandja	160

Slessen a Magasin

Elyseeé-

be, Cluj, Cal. Regele Ferdinand No 22. (vált Wesselényi Miklós-utca)

Ahol üzletá szervezés miatt az

összes rövid és kötött árukat

női, férfi és gyermek harisnyát, keztyűt, himzést, csipkét, kalapbáronyot, kárpitékeket és az összes raktáron levő árut, amíg a készlet tart

rendkívül olcsó áron árussítjuk

Ügyvédek! Irodai napló 365 napos, csinos kötésben. Nélkülözhetetlen mindenkinek. Szállítja: Lej 100 franco-franco utánvétellel. Megay és Laszlo, Oradea Mernökök! Kereskedők!

RUHÁZATI CIKKEK

RÉSZLETFIZETÉSRE

Lázár Réger

nagyruházában Cluj, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34.

Állandóan nagy raktár:

Férfi és női szövetek, bársony, plüss, kelengye vásznak, mos áruk, paplanok és mindenféle divatkülönlegességek s b s b.

Meghívásra házhoz megyünk mintakollekcióval.

Valódi angol szövetkülönlegességek raktáron minden angol és francia uri szabó- stádtól-szűcszétől A. KLEPNER Cluj, Calea Victoriei 2 sz. (vált Eisen- stádtól-szűcszétől)

Timişiana

Banca de credit și economii S. A. Secția Deviselor — Timişoara.

Egy nagy üveg linom

RUM

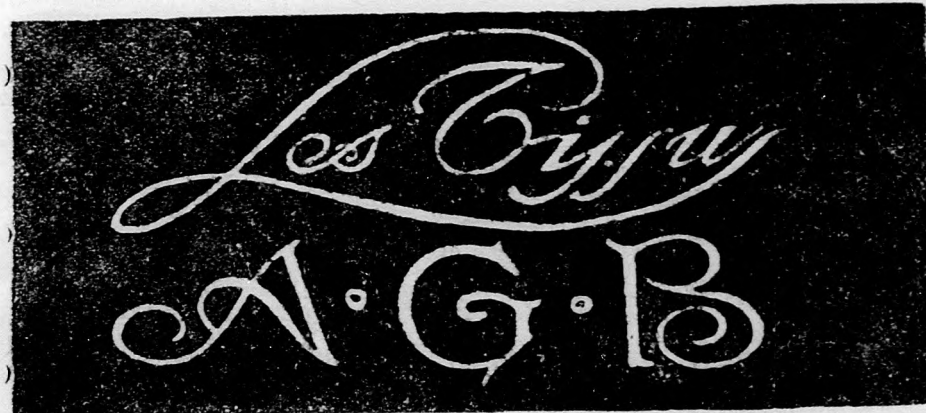
lei 40

RÓZSA M.

Royal drogeriában

Főtér 26 sz.

Írdesson az Új Keletben!

Párisi kreációk!

Legpraktikusabbak és legizlésebbek.

Kérje a nagyobb üzletekben.

Egros lerakat A. G. B. București, St. Carol 70.